

Wandeling: historische bomen

Rondje door het centrum van Bodegraven. De route is ook te fietsen.

Startpunt: Stationsplein, Bodegraven

Eindpunt: Spoorstraat, Bodegraven (vlakbij het startpunt)

Gemeente

Bodegraven Reeuwijk

Stichting
Historische Kring
Bodegraven

DUURZAAMHEIDS
WEEK

Een bomenwandeling langs oude bomen met een verhaal.

Door Stichting Historische Kring Bodegraven

Deze wandeling voert u langs 10 oude bomen in het centrum van Bodegraven. In 2010 is er een plan gemaakt om een aantal oude bomen van hun naam en enige relevante gegevens te voorzien, door middel van een bordje. Met een kleine gemeentelijk subsidie en een bijdrage van de Historische Kring Bodegraven zelf kon het plan worden uitgevoerd. Het belang van dit kleine project is jong en oud informeren over de aanwezige flora, om zo hun kennis te verrijken.

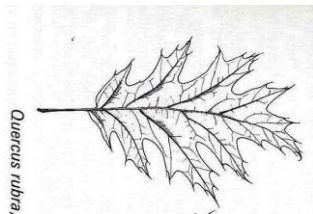
Oude bomen hebben eigenlijk altijd een verhaal; Waarom staan ze op die plek? Hoe zijn ze er gekomen? Wat is het voor een boom? Hoe groeit en bloeit hij? Draagt hij vruchten? Wat kun je met die houtsoort doen? Op de bordjes staan slechts de hoofdzaken, maar bij deze beschrijving van de wandeling geven we nog wat extra uitleg.

1) De wandeling of een eventueel fietstochtje begint bij het NS-stationsplein.

Links in het stationsplantsoen staat de eerste bomengroep, waarbij bij één het bordje staat.

Quercus rubra, Amerikaanse eik, herkomst Amerika, geplant in ca.1930 bij de aanleg van het stationsplantsoen. Dit plantsoen is een ontwerp van de bekende tuinarchitect Otto Schulz en aangelegd na de herbouw van het station en het dempen van de z.g. spoorputten. In 2006 wilde men hier gaan bouwen maar dat is gelukkig niet doorgegaan. In 2009 is het park opnieuw ingericht, de Stichting Hugo Kotestein heeft zich toen ingezet voor het behoud van de originele vorm.

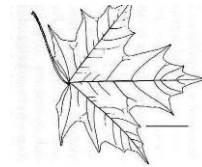
Eikenblad heeft een doorlopende hoofdnerf en is een gelobd blad met afgeronde of spitse toppen.

2) Volgen we het pad door het park dan komen we aan het eind van het park bij de volgende twee bomen.

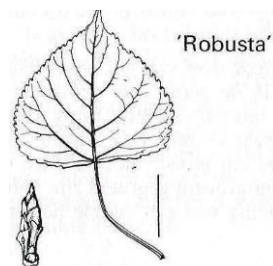
Acer saccharinum, Zilveresdoorn, herkomst Canada-Texas. Het plantverhaal van deze bomen is hetzelfde als dat van de eerste bomen in dit plantsoen.

De bladeren staan twee aan twee tegenover elkaar, hebben vijf hoofdnerfen als een hand.

3) De tocht gaat verder naar de RK-kerk. Volg de stoep naar links en steek voor het spoor over om rechtdoor naar de Oud Bodegraafseweg te gaan. Sla in de bocht rechtsaf richting de Albert Heijn ga vervolgens bij de Van Tolstraat links, de Overtocht op naar de RK-kerk. Loop naar de boom met het bordje. De boom heeft staat mooi vrij in de tuin. **Populus euramericana 'Robusta', Canadese populier**, een kruising van de nigra x deltoides. Geplant in 1965 op de plaats van de oude pastorie, (de nieuwe staat meer naar achteren). De Willibrorduskerk is zelf gebouwd in 1865 naar ontwerp van architect P.J.H. Cuypers en staat op de gemeentelijke monumentenlijst.

Bij de bladeren met een hoofdnerf lopen de zijnerfen naar een getande bladrand.

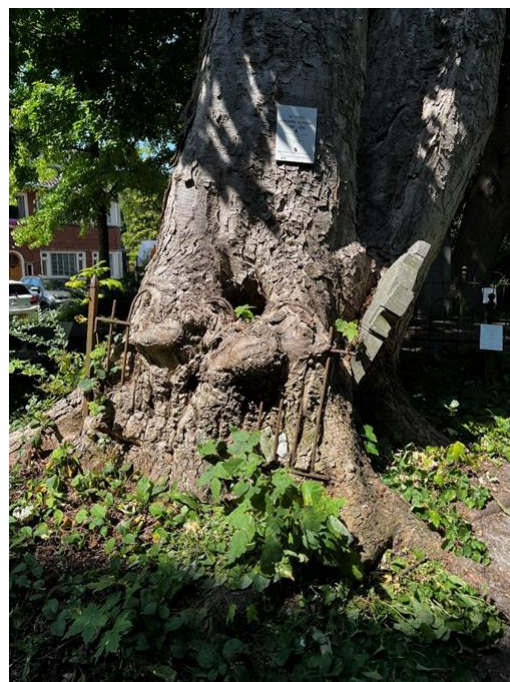

4) De route gaat dan terug naar het centrum, de Brugstraat in, de Rijnbrug over, linksaf de Kerkstraat in. Vlak voor de Oude markt voor de voormalige winkel van de Fa. Burggraaff stond de oudste boom uit deze serie. Dat weten we omdat we hem op de oudste marktfoto's uit 1890 al terugvonden. Een *Aesculus hippocastanum*, Witte (Wilde) of Paardenkastanje Kastanje, herkomst Zuidoost-Europa. Door de bouw van het appartementencomplex "Pastoriestraete" en de slechte staat en beperkte levensverwachting van de boom moest deze oude kastanjeboom in 2025 verdwijnen. In de buurt zal een grote Linde geplant worden.

Vervolg de route (achter het bouwterrein langs) en ga rechtsaf via het Voorplein naar het voetpad achter de kerk langs over het oude Galluskerkhof. Volg het pad links langs de kerk. De Dorpskerk of St. Galluskerk (het eerste kerkje stond hier al vanaf het jaar 1000), is een Rijksmonument. De oude begraafplaats heeft tegenwoordig 15 bordjes bij diverse graven met resterende grafstenen. In 2024 heeft de Stichting Historische Kring Bodegraven onderzoek gedaan naar de gegevens die bij deze graven horen en zijn bordjes geplaatst met nog de traceerbare namen.

Bijna aan het einde van het pad staat een ***Acer pseudoplatanus*, of Gewone Esdoorn**. De boom heeft nog geen bordje, maar u herkent hem vast aan de hand van de foto en beschrijving. De boom heeft zijn oorsprong Midden Europa. Hij is geplant in ca. 1925 na het beëindigen van het begraven rond de kerk, dus is inmiddels ook 100 jaar oud. Bijzonder is dat de boom vergroeid is met de grafsteen en het hekje.

Het samengestelde blad van de Esdoorn bestaat uit 5 of 7 blaadjes die op een punt samen komen.

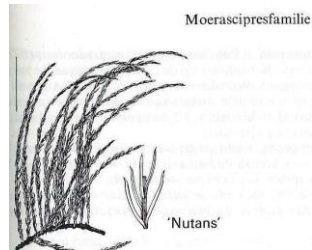
5) We verlaten het pad en steken de straat over naar rechts en gaan vervolgens links, langs de vijver via de Burgemeester van Dobben de Bruijnstraat. Halverwege staat het volgende bordje in het gras, tegen de waterkant.

***Taxodium distichum*, Moerascipres**, herkomst Noord-Amerika, geplant in 1935 na de aanleg van de vijver, die als een werkverschaffingsproject in de crisistijd werd uitgegraven. Toen nog met schop en kruiwagen. Enkele karakteristieke huizen aan weerszijden zijn uit die vooroorlogse tijd.

De twee toen geplante bomen waren al kwekelingen van een jaar of vijf. Moerascipressen zijn naaldbomen met *vederachtige bladeren*, ze zijn toch bladverliezend net als de Larix. De bomen groeien piramidevormig en kunnen zeer oud en hoog worden. Deze zijn ca. 22 m en hebben hier in ieder geval voldoende water.

Blad Moeras Cipres

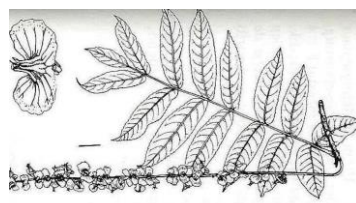
6) Vervolg de route langs de vijver. Aan het eind van de vijver komen we een wel heel bijzondere boom tegen die ook door andere stichtingen wordt genoemd.

Vleugelnoot, *Pterocarya fraxinifolia*, herkomst de Kaukasus en Armenië. Het plantingsverhaal is hetzelfde als bij de cipressen, geplant in 1935 en bijzonder is zijn soort.

Deze boom heeft een samengesteld blad met lange steel en met zijblaadjes haaks op de jukken. Hij heeft zijn naam te danken aan de tweevleugels waar tussen de vrucht zit.

Blad

7) Als we de vijver rondgaan komen we op de Burg. J. Vonklaan uit, gaan dan linksaf tot aan de Oranjelaan en daar rechtsaf richting het gemeentehuis tot net over de kruising met de Nieuwe Marktstraat voor de Jumbo.

Fagus sylvatica 'Purpurea', Bruine Beuk. Herkomst Europa, vooral bekend om zijn beukennootjes, hij groeit maar langzaam op deze plek. Deze herdenkingsboom is geplant ter ere van de kroning van koningin Juliana in 1948, wat op de gedenkplaat in het hek is te zien. De Hollandse linde ernaast is ook een herdenkingsboom/koningsboom, geplant in 1988 ter ere van koningin Beatrix.

De beuk heeft een klein ovaal blad met een hoofdnerf en van daaruit lopende zijnerven naar de bladrand

8) Iets verderop, net voor de ingang van de parkeergarage en naast het Gemeentehuis, vinden we een wel heel grote boom.

Populus nigra, Zwarte populier. Inheems en geplant in 1930 op het erf van de boerderij van Fam. Veelenturf, die tot 1960 op deze plek stond voordat het vorige toen moderne gemeentehuis in 1983 hier gebouwd werd. De boom is ook al een paar maal onderhanden genomen en verstevigd met staaldraden. Hij heeft wel de dikste stam van allemaal.

Bij de bouw, van het huidige gemeentehuis in 1997 en het naast liggende appartementencomplex in 2009, is er terdege rekening met hem gehouden.

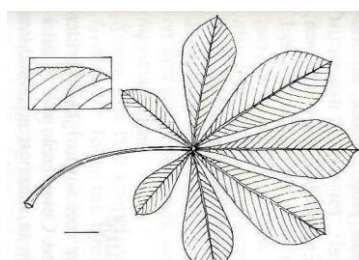
De bladeren hebben een hoofdnerf en de zijnerfven lopen naar de getande bladrand.

9) We gaan weer terug de Oude Rijn over en rechtdoor de Prins Hendrikstraat in. Bij de Willemstraat linksaf naar het Evertshuis. Daar staat een kastanje, de kastanje kennen we allemaal van de takken met kaarsjes als bloesemkoppen in het voorjaar en de kastanjes eind van de zomer. Helaas is de boom in slechte staat en zal die gekapt moeten worden als het onveilig wordt.

Aesculus hippocastanum, de Witte paardenkastanje. Geplant, ongeveer in 1905 bij de bouw van het moderne productiebedrijf van de Turkenburg's Koninklijke zaadhandel, nu dus het huidige Evertshuis. Twee nog bestaande karakteristieke bedrijfswoningen staan op de gemeentelijke monumentenlijst. (De andere 2 zijn afgebroken).

Het samengestelde Kastanjeblad bestaat uit 5 of 7 blaadjes die op een punt samen komen.

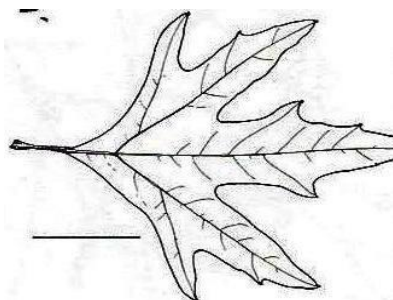

10) Als laatste gaan we de Spoorstaat in richting het spoor en zien dan links in de tuin van huisnummer 32, de laatste boom uit deze oude serie.

Platanus hispanica, Gewone Plataan. Herkomst Zuid-Europa Azië. Een prachtige boom met een enorme kroon. De grootste en hoogste van Bodegraven, omstreeks 1905 geplant. Hij staat in de tuin van de voormalige ambtswoning van de burgemeester van Bodegraven, J.J Croles die er na de WOII, in 1946 woonde.

De plataan is al snel herkenbaar aan de bladderende schors op de stam, een soort leger- camouflage. Deze boom heeft een heel mooie kroon. De bladeren zijn groot en handvormig.

Zo zijn we bij het einde van de Spoorstraat ook aan het einde van deze wandeling gekomen en weer vlak bij het beginpunt, het NS-Station.

Er staan veel meer bomen met een verhaal, zowel binnen als buiten het dorp. Zie voor meer bomen met een verhaal de behoudenswaardige bomenlijst

[Omgevingsvergunning | Gemeente Bodegraven-Reeuwijk](#) - 4^e punt (bijlage 4 APV).

Als Stichting Historische Kring Bodegraven hopen we met deze serie over oude en bijzondere bomen aandacht te houden voor dit stukje historische natuur.

Namens de Stichting Historische Kring Bodegraven Broos de Groot

